

Питання до іспиту **UJB100 DEJNY UKR. JAZYKA A JAZYKOVĚDY**

1. Мовознавство у найдавніший період (XI – XIII ст.).
2. Здобутки староукраїнського мовознавства (XIV – XVIII ст.).
3. Основні напрямки розвитку українського мовознавства XIX - поч. XX ст.
4. Українське мовознавство радянського періоду : здобутки та втрати.
Українські мовознавці діаспори та мовознавці-іноземці, дослідники української мови.
5. Вивчення української мови на сучасному етапі : провідні дослідники, видатні праці.
6. Давньоукраїнський етап історії укр. орфографії. Графіка й орфографія старослов'янського періоду. Історія кириличного письма. Формування східнослов'янського орфографічного узусу.
7. Правопис старого українського письменства (остання чверть XIV-XVIII ст.).
Новоукраїнський етап історії укр. орфографії. Становлення українського правопису у XIX ст. Розвиток графіки й орфографії на західноукраїнських землях..
8. Історія створення українського правопису 1927 р. Правопис 1930-х – 1950-х рр.
Український правопис на сучасному етапі.
9. Історія вивчення української лексики: основні етапи.
Найвидатніші праці з української лексикології.
10. Староукраїнська лексикографія (XIV-XVIII ст.). Словник Лаврентія Зизанія.
Лексикон Памви Беринди. Лексикографія нової української літературної мови .
Словник П. Білецького-Носенка. Лексикографія української літературної мови у XIX ст. «Словарь української мови» Б. Грінченка та його роль у розвитку української лексикографії.
11. Досягнення та втрати української лексикографії в радянський період.
Лексикографія к. XX – поч. XXI ст.
12. Історія вивчення української фонетики : основні етапи та напрями.
Дослідження з історичної фонетики.
Морфонологія як напрямок дослідження історії української мови.
13. Історія вивчення української граматики. Визначні українські граматики XIX ст.
14. Вивчення фонетики й граматики у 1920-х рр. (А. Кримський, Є. Тимченко, О. Курило, Г.Голоскевич та ін.). Академічний «Курс СУЛМ» за ред. Л. Булаховського
15. Зародження української діалектології. Діалектологічні дослідження XIX ст.
(М. Максимович, Я. Головацький, О. Потебня, К. Михальчук та ін.).
Українська діалектологія XX ст. Діалектологія в незалежній Україні.
16. Вивчення походження української мови. Вивчення пам'яток історії мови.
17. Дослідження з історичної лексикології, вивчення історичної морфології, вивчення історичного словотвору та історичного синтаксису.
18. Історія дослідження української фразеології. Етапи вивчення: 1) підготовчий (50–60 рр. XX ст.), 2) структурно-семантичне описання фразеології (70 – 80 рр. XX ст.), 3) функціональне вивчення фразеології (90-і р. XX ст. – поч. XXI ст.).
19. Розвиток і сучасний стан українського термінознавства. Основні напрями термінотворчої праці на сучасному етапі та українські термінологічні центри.
20. Наукові здобутки вчених Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України та Інституту української мови НАН України.